

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znanst.

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilna, oemrtice in javne zahvale domaći oglasi itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnistvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnistvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Gošnjak

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Čehi in Jugoslovani.

Od onih dnij, ko se je onkraj reke Rene vršil oni grozni krvavi ples med volikim narodom germanskim in prvim romanskim narodom, ko je francosko cesarstvo doletela katastrofa in sta nemška genija: molčeči strateg Moltke in v konceptih svoje politike toliko gigantski kolikor drzni in brezvestni diplomat Bismarek, kovala in snovala veliko Nemčijo, od onih dnij se je že po naravnem zakonu samooobrambe moral začeti oživljati čut vzajemnosti med slovanskimi plemeni avstrijske države. V tistem zgodovinsko velikanskem hipu, ko je nemško orožje slavilo svoje velike zmage nad narodom francoskim, so že slovanska plemena Avstrije slutila instiktivno, da te nemške zmage bodo nevarne tudi njim. Na francosko-nemškem bojišču je slavila svoje zmage ideja Velike Nemčije, torej nacionalna ideja nemška. Moč nacionalne ideje pa je velikanska, ona ne pozna ni geografskih, ni političnih mej: ona seza dalje in objema duše vse do tam, kjer bijejo sorodna srca, kjer ljudje govore isti jezik. Ni bilo torej drugače pričakovati, nego da bodo nemške zmage mogočno vplivale na vse Nemce, bivali isti v katerikoli deželi. Zlasti pa je bilo tega pričakovati glede Nemcev v Avstriji. Tako se je zgodilo tudi: po sijajnih nemških zmagah nad narodom francoskim je v naših Nemcih mogočno vsplapolal nemški šovinizem. Ker se je Moltke pokazal prvaka strategije in Bismarek orjaka-državnika, so se vsi Nemci jeli čutiti nekake hiper-ljudi in so se jeli pokoriti nauku o nemški superiornosti in o inferiornosti drugih ljudij. Tudi avstrijski Nemci so začeli zaničljivo gledati od gori doli na druge narode in so jeli odločneje nego kdaj poprej zahtevati za-se posebno privilegovano stališče v državi.

Ali nemške zmage na bojnem polju niso uplivala le na nemška srca, ampak tudi na vnano in notranjo politiko avstrijske države.

Za časa velike vojne je bilo v Avstriji na krmilu ministerstvo Hohenwarthovo, ki si je nadelo nalogo, da narod češki, ki je bil do tedaj v najstrožji opoziciji proti vladnemu sistemu, spravi z državo. Ta velika akcija je bila blizu tam, da se posreči: dobila je svojo sankcijo z najvišega mesta po znanem cesarskem reskriptu od 12. septembra 1871., s katerim se je načelno pripoznala najsrčnejša zahteva naroda češkega: češko državno pravo.

Ali vsled nemških zmag je postal nemški upliv vsemožen. Padel je Hohenwarth, padli so »fundamentalni članki« in porušene so bile nade naroda češkega. Začela se je doba groznega nemško-liberalnega našilja. Čehi pa so — ogorčeni, kakor umevno — nadaljevali svojo politiko abstinence.

Tu bi bilo morda umestno, ako bi nekoliko rekrimirali proti taktiki zastopnikov naroda češkega. Po našem prepričanju vsaj bi bilo položeno avstrijskih Slovanov povsem drugačno, ako bi bili zastopniki naroda češkega zahajali v državni zbor, mesto da so se svojo abstinenco politiko omogočili, da so takozvani »nemški ustavoverci« mogli izvrševati svoje nasilje in so mogli upravo države smatrati za svojo dekle. Da so se Čehi udeleževali parlamentarnega življenja na Dunaju, bi bil danes vladni sistem v Avstriji — vzle nemškim zmagam na bojnem polju — povsem drugačen in mi Jugoslovani bi gotovo ne bili v takim obupnem položaju, v kakoršnjem smo!

Ali pustimo rekriminacije! Kar je bilo, je bilo. Jedno dobro je imela vendar ona doba proganjanja in pritiskanja v 70 letih. V Slovanih se je jelo poglobljati čutstvo vzajemnosti in ukupnosti interesov. Zlasti pa smo jeli mi Jugoslovani spoznavati bolj in bolj, da moramo v prvi vrsti v narodu če-

škem iskati zaslombe. V nas je postajalo živje in živje spoznanje, da moramo podpirati Čeha v njih borbi, ker je sovražnik Čehov tudi nam najhujši sovražnik, in bo zmaga Čehov tudi naša zmaga. Tako je bilo sosebno in ves čas po tem, ko se je grofu Taaffeu leta 1879. posrečilo, da je Čeha dovel do tega, da so opustili politiko abstinence in so prišli v državni zbor. Zastopniki Hrvatov in Slovencev so vsikdar podpirali vsako narodno zahtevo Čehov, zvesto in tudi s popolnim prepričanjem, da s tem koristijo sebi, ker utrjuje pozicijo vsega avstrijskega Slovanstva. To iskreno razmerje med Čehi in Jugoslovani se je še izdatno poglobilo v zadnjih letih, v viharjih nemške obstrukcije. Mi smo povdarili že včeraj in ponavljamo danes, da se je ravno temu iskrenemu razmerju med češkimi in jugoslovanskimi poslanci, iskrenosti, s katero so se naši vsikdar zavzemali za češko stališče, zahvaliti, da se je desnica ohranila.

Tako je bilo celo vrsto let. Sedaj pa se zdi, kakor da stopamo v novo razdobje, v novo fazo v razmerju med Čehi in Jugoslovani. To je seveda izključeno, da bi to razmerje kedaj moglo postati razmerje — nasprotnosti. Izključeno je, da bi Jugoslovani kedaj mogli nasprotovati stremljenju naroda češkega, in istotako je izključeno, da bi Čehi kedaj nasprotoval našim zahtevam. To je izključeno po sorodstvu krvi in po solidarnosti v glavnem cilju: saj se borimo vsi proti nemški hegemoniji in za veliko načelo enakopravnosti! Ali po izjavah prvaka čeških in po odnevu na te izjave v glasilu naših poslancev — o katerem smo govorili že včeraj — moramo soditi, da glede vprašanja taktike žuga navstati navskrižje.

Tu je prišlo vmes vprašanje obstrukcije. Čehi pravijo, da hočejo nadaljevati s taktiko obstrukcije, tudi če bi s tem odbili svoje — to so posebno povdarili — najzvesteje prijatelje, Hrvate in Slovence; glasilu naših poslancev pa izjavlja, da mi nikakor ne moremo slediti tej paroli Čehov, ker nas obstrukcija ubija.

Mi pa, kakor smo navdušeni za zvezo z Čehi, kakor vidimo slej ko prej v Čehih pijonirje avstrijskega Slovanstva, ne moremo ob obstoječih razmerah drugače, nego da pritegnemo našim poslancem. Mi umejemo ogorčenost Čehov. Umejemo, da jih peče v dušo spomin, kako jim je za dobe Hohenwartha, ko so se videli že take blizu uresničenju najprirčneje želje svoje, nemški upliv kruto porušil najlepše nade; umejemo jih, da se jim v jezi vspenja vse bitstvo, ko jim je sedaj zopet nemški upliv odvzel, kar so si priborili s težko muko z jezikovnimi naredbami, in ko jim Nemci stavlajo pogoje za spravo, ki so naravno poniževalni za narod, ki je na taki višini kulture, kakor je češki.

Ali tudi oni morejo umeti naše položaje! Ob razmerah, kakor so, nam je centralni parlament jedino zatočišče. Po nadaljevanju obstrukcije pa mora priti — o tem so uverjeni vsi razsodni ljudje — do suspendiranja centralnega parlamenta. Umejemo, da se Čehi ne plašijo tudi te eventualnosti. Ali drugače je z nami. Oni imajo svoj deželni zbor, čegar beseda bo vsikdar težko padala na tehtnico. Čehi imajo celo vrsto drugih avtonomnih oblasti, ki so v varstvo in zaslombo njihov interesom. Oni so bogat, kulturen in politički izvežban narod, ki je usposobljen za vztrajanje v viharjih. A kaj smo mi?! Nočemo se smešiti s tem, da bi dež. zbor v Ljubljani primerjali z onim v Pragi, ker to bi bilo istotako smešno, kakor da bi hoteli deželo Kranjsko primerjati s kraljevino Češko!! A jedino v deželnem zboru Kranjskem smo v večini! Da-li smo tudi gospodarji v njem?! Pustimo to, ker je prežalostno.

A kako bi bilo drugod po Slovenskem, ako bi se delovanje centralnega parlamenta zaustavilo?! Povsod bi bili na milost in nemilost izročeni znani birokraciji in sovražnim avtonomnim oblastim. Narod pa je zanemarjen od države gospodarski in kulturno in vrhu vsega izmučen od neprestanih narodnih bojov. Doba brez centralnega parlamenta bi utegnila dozoreti usodnih posledic. Nasprotniki bi nam zadajali udarce za udarcem, a mi ne bi imeli ni orožja ni mesta, da bi se branili.

Mi se navdušujemo za najtesnejo zvezo med Čehi in Jugoslovani. Nas bo bolelo v dušo, ako se njih in naša pota ločijo formalno — glede ciljev seveda ne more biti navskrižja — ali ako Čehi dobro pomislijo tužni položaj Slovanov na jugu monarhije, ne morejo šteti v zlo našim poslancem, ako isti nočejo toliko riskirati, da bi s pridruženjem k obstrukciji postavili v nevarnost morda celo — obstanek naroda!

Politični pregled.

TRST, 25. aprila 1900.

K položaju. Staročeska »Moravska Orlice« je prinesla senzacionalen članek, v katerem svari Čeha pred obstrukcijo. Za to obstrukcijo da šanse niso ugodne, ker je brzkone tudi Jugoslovani ne bodo podpirali. Ako pride do obstrukcije, bo moral minister Rezek odstopiti, parlament neha funkcionirati in nastopi doba absolutizma. Če bo tudi ta doba kratka — meni moravski list, — nam vsekakor vendar globokih ran. Obstrukcija bi bila sedaj najslabša, najnevspešnejša pot. Rečeni list se izraža za to, da naj češki klub umakne svoj načelni sklep za nadaljevanje obstrukcije. Ta izvajanja moravskega lista so nam prišla kakor navlaš z ozirom na naš današnji uvodni članek!

«Information» meni, da stvar ne stoji tako laudo, da v teh dveh tednih pred sešankom državnega zbora se lahko zgodi še marsikaj in nikakor da ni še gotovo, da Čehi prično z obstrukcijo. Saj vladni načrt za uravnavo jezikovnega vprašanja niti še ni znan in torej se ne more vedeti kakov utis napravi na Čeha.

Živela nemška zvestoba do — načel!! Od dne do dne moramo mi Slovani poslušati v neštevilnih varijacijah, da hočemo ubiti državo s tem, da jo hočemo urediti federalistično in oslabiti centralno oblast. To seveda ni res, saj je ravno nemški centralizem bil oni, ki je državo privedel do kraj propada. Ali pustimo to. Nemci so torej za načelo centralistične države, za to, da se vsa oblast steka v središču. So, kadar hočejo denuncirati Sloane. V slučajih pa, ko jim drugače kaže, pa mečejo centralistično načelo od sebe in so prav posteni federalisti. To je pokazal ravnokar deželni zbor koroški, ki je vsprejel sklep, s katerim se samovlastno začel četlet školskega leta uvaja z Velikonočjo. Mi pa imamo skupni državni šolski zakon, katerega eksekutorica je centralna oblast na Dunaju in v rečenem vprašanju pripada le tej kompetenciji, katero si hoče prisvajati deželni zbor Koroški. Patentovani nemški centralisti proti centralističnemu načelu!! Živela načela!!

Grozodejstva v državi Kongo. Poslanec Lorand je v belgijski zbornici objavil grozljiv zločinov, katere je zakrivila in še zakrivila vlada države Kongo ter je zahteval, naj belgijska vlada prisodi zločincem najstrožje kazni. Radi grozodejstev so ustaje v Kongu na dnevnem redu. Pod pretvezo, da širi kulturo, obsaja vlada čisto razne okraje k prisilnemu delu. Razne trgovinske družbe postopajo z zamorci uprav zverinsko. Neki belgijski častnik pa je ukazal svojim vojakom, da so odsekali nad 1300 zamorcem

roke. To je uprav peklenko zločinstvo in tem gorostasnejše, ker se izvršuje v imenu kulture.

Tržaške vesti.

Nekoliko v razmišljanje. Iz sv.

Ivana nam pišejo: Ker že čujemo sedaj toliko očitaj na adresu voditeljev tržaških Slovencev, zdi se mi potrebno, da napišem tudi jaz nekaj v razmišljanje, zlasti rojakom na Kranjskem. Ako bi se nahajali oni v takem položaju, v kakoršnjem se nahajamo mi, ako bi bili oni v tako težavnem položaju nasproti Nemcem, kakor smo mi nasproti Italijanom, ne vem, kako bilo ž njimi. Naj le pomislijo, kako bi uplivalo nanje, ako bi imeli Nemei vse oblasti in vsa podjetja v svojih rokah, na katerih bi jim — Slovence — prepovedovali slovenski govoriti!! V Ljubljani naj bi pomislili, kako bi jim bilo pri srcu, ako bi se jim godilo, kakor nam, ki moramo nositi svoj denar na magistrat in da se za ta denar nabavljajo italijanske uniforme za iste mestne stražarje, ki našim mlekaricam razlivaajo mleko po ulicah! Rojaki na Kranjskem naj bi le pomislili, kake razmere so to, ko se za ta denar, katerega skladajo okoličani, snujejo po okolici — italijanske šole! In to v središču krajev, kakoršen je n. pr. naš sv. Ivan! In kako se postopa z delavci, ki na mestnih delih morajo krvavo služiti svoj vsakdanji kruh! Čim so izvedeli n. pr., da je kateri teh delavcev glasoval za narodnega kandidata, že je — brez zaslužka! Kaj bi rekli kranjski rojaki, ko bi videli, kako vse oblasti molče k vsemu temu in ne ganejo z mazineem proti postopanju, ki je naravnost nedostojno sedanjega veka?!

Kakova bi bila kvaliteta ljubljanskih Slovencev, ako bi jim magistrat trdovratno odrekal celó jedno borno slovensko šolo?! Ali ne bi morda obupavali potem, ko so se že kakih 15 let brezuspešno borili za jedno tako šolo in bi jim njih otroke podili kam v št. Vid ali pa na Ig?! Kako bi jim bilo, ako bi videli, da ne nahajajo nikake zaslombe ni na državni oblasti, ko zahtevajo tako najelementarnejšo človeško in eminentno kulturno pravico?!

Kako bi jim bilo, ako bi se jim celó s kmetijsko družbo tako postopalo, kakor se postopa z našo?! Vidé, kako se zanemarljavo gospodarske koristi, vidé, kako se od kompetentne strani prav nič ne stori v preprečenje propada poljedeljstva in vinogradarstva, so se združili naši okoličanski kmetje v samo pomoč in so si s pripomočjo mestnih voditeljev ustanovili svojo kmetijsko družbo. Kako bi jim bilo, rojakom na Kranjskem, ko bi videli, da ta družba ne dobiva skoro nikake podpore, dočim dobiva laška družba tisočakov subvencije, da-si je ta družba le družba baronov in signorov in — brez kmetov!! Kako bi jim bilo, rojakom na Kranjskem in kako bi jim uplivalo na njih kmete, kadar bi videli, kakor vidijo naši okoličanski kmetje, kako se gospodje laške »kmetijske« družbe, ko prirejujejo kako razstavo, vozijo po okolici v lepih kočijah in govore kmetom, kako jih imajo v mestu radi in da morajo znati — italijanski, ako hočejo, da se bodo povspeševale njih kmetijske koristi?! Rojaki na Kranjskem naj se umislijo v položaj našega kmeta, ki mora celo od vina, ki ga rabi za svojo potrebo, plačevati 11 gld. od vsacega hektolitra!

Kako je mogoč gospodarski napredek ob takih okoliščinah! A brez gospodarskega napredka ni mogoč tudi ne narodni in politički napredek.

Gospodje, pošljite nam v Trst nekoliko slovenskih podjetnikov, ustanovite nam nekoliko večjih tvrdk, ki nas bodo podpirale, potem bomo govorili dalje. Ali Vi nas puščate

brez vsake podpore! Evo vam kričoč izgled za to!

Nedavno temu je otvoril tu gosp. Rudolf Pretner toli potrebno prvo slovensko spedijsko poslovnico. Mož je popolnoma več v svoji stroki, povsem zanesljiv mož, značajan rodoljub in že več let blagajnik »Tržaškega Sokola«. A kakova podpora mu prihaja iz slovenskih pokrajin? Veste li, koliko klijentov ima na Kranjskem?! Ne veste! Dobro, vam pa hočemo povedati: cele tri!! Tri ob vseh obilnih kupčijskih zvezah, ki jih ima dežela Kranjska z našim Trstom! Vsi kranjski trgovci polnijo s svojim denarjem žepe laških spediterjev, med katerimi jih je nekaj, ki marsirajo na čeluu sovražnikov našega naroda. Ta poslovneza bi morala imeti 8—10 uradnikov in najmanj 20 delavcev, ako bi trgovci v slovenskih pokrajinah vršili svojo narodno dolžnost. Tako pa ima le dva uradnika in 5 delavcev. Država ima zaupanje do te tvrdke, kajti poverila jej je lokalno prevažanje tožaka; zaupajo jej tudi trgovci iz Češke in Galicije, od kjer ima razmerno mnogo naročil, a slovenski rojaki ne zaupajo svojemu rojaku!! To je žalostno poglavje iz življenja Slovencev! V zameno pa dobivamo tržaški Slovenci očitanja, da smo — klerikaleci, in da se naš klerikalizem mora studiti vsakomur!

Koliko se govori o potrebi gospodarske organizacije, ali da bi na gospodarskem jačanju tržaških Slovencev morale sodelovati vse pokrajine slovenske — o tem ne govori nikdo. Ne govori, ker nikdo ne misli, kaj pomenja Trst v gospodarskem pogledu za ves slovenski narod! Ali od par voditeljev v Trstu se zahteva, naj bi delali čudeže! In če nam že nečijo pomagati, vsaj zasmehovali da bi nas ne! Kje drugje bi bili že obupali ob takih razmerah, ko nas sovražnik tepe z bičem, a brat zbada z iglami. Mi ne obupujemo, mi hočemo dalje vršiti svojo dolžnost do naroda! Nikar pa ne bodo krivili nas, ako pride dan, ko zadnji tržaški Slovenec resignirano položi orožje!!

Morda bo to na škodo tudi državi. No, to bodi nje skrb, kako se bo tolažila, ko bo imela tu same irredentovce! Ona naj se le porazgovori se svojimi državniki, ki so ubijali nje interes! Mi pa se bomo spominjali z žalostjo, kako so rojaki slovenski dopustili v svoji brezbriznosti, da jim je padla sprednja straža na toli važni poziciji.

Tako kliče rojakom okoličan, čegar oče je leta 1848 se svojimi prsi branil našo obal pred navalom italijanskega brodovja!!

Bližnji Istrani okoličanom! Iz Riemana nam pišejo: Po tolikem molku Vam prihajam zopet. Sicer nekoliko pozno, ali bolje pozno, nego nikoli. Marsikaj bi Vam imel pisati o naših domačih stvarih, ali danes me sili čustvo, da spregovorim bratsko besedo do bratov tržaških okoličanov.

Ko so bile mučne volitve po tržaški okolici dovršene in smo doznali, kako vro ste se držali, o mili nam okoličani, zaplamtelo je tudi v sredi vseh nas. Sree nam je igralo radosti in pristranskega sočutja z Vami, videčim, kako naš narod spoznava svoje koristi, svoja prava, kako se zaveda svoje narodnosti ter čuti, kako sramotno je zanj položeno, v katerem se nahaja.

Nisem vedel, ali bi jokal ganutja in žalosti, ali vriskal rodoljubne radosti, ko sem videl, kako je tu pri nas vse kipelo vsled nevsčnega izida volitve v I. okraju. Žalosten sem bil vsled rezultata volitve v Škedenju, veselil sem se na lepih pojavih bratskega sočutja med našim ljudstvom. A kaka je bila sodbja, ki so jo izrekli naši možje o izvestnih Škedenjcih, ki vedno prihajajo med nas, hlineči se prave sinove naroda, a so to pot glasovali proti svoji krvi! Sedaj smo jih spoznali, te tičke! Sedaj vemo, kako so po teptali svojo kri, kako so našo narodno posest izdajali nasprotnikom.

V torek po Veliki noči je bil dež, ki nam je dal povoda, da se nas je več Riemancev zbralo v krčmi gospoda Jos. Kureta. Pogovor se je vrtel le o volitvi v Škedenju in naši so prihajali tudi z imeni na dan. Ta je povedal tega, ta onega. In tako smo spoznali — vseh. V tej razpravi je palo tudi ime škedenjsko..... Začuvši to ime, je naš I. Ž. skočil po konci kakor da ga je pičil gad: »Kaj, tudi on, moj prijatelj, moj boter?! On in njegovi bratje da so tudi volili Banellija?!«

Da vsi — se je odgovorilo od druge strani — vsi, izvzemši jednega!

»A tako, — je sklenil I. Ž. — sedaj bodi tudi konec vsaki prijateljski zvezi, kajti takih prijateljev, ki pomagajo sovražniku naroda, jaz ne maram.«

Mož me je tudi naprosil, naj to javno razglasim, in naj naprosim cenjene čitatelje »Edinosti« v Škedenju, naj dotičnikom to sporočijo. Mi Riemanci nečemo imeti posla z ljudmi, ki so na cvetno nedeljo, torej malo pred spominom na trpljenje Odrašenikovo, izvršili proti svojemu rodu nekaj sličnega, kar je storil oni, ki je — izdal Izveščarja!

Posebno pa jim povejte, dragi Škedenjci, da naj ne prihajajo več med nas s krinko narodnega mišljenja na obrazu! Naj vedo, da jih bomo poznali, tudi če si nadenejo krinko.

Vam pa, dragi sosedje škedenjski, ki ste zvesto stali za dom in rod, ki ste nepremično branili svojo narodno posest, Vam kličemo: Slava! Vam pošiljamo iz bližnje Istre svoje pozdrave! Ob enem pa Vas rotimo, da ne obnemorete v teh žalostnih urah, ki jih morate preživljati radi — gotovih dogodkov, marveč da vztrajate in da si čez tri leta zopet priborite, kar Vam je bilo odrgano sedaj!

Morda zadevlje tudi nas nekoliko krivde, ker Vam nismo priskočili na pomoč, kakor bi bila naša dolžnost. Oprostite nam! V prihodnje Vam bomo pomagali, da bomo skupno in zložno branili vsako ped mile zemlje domovinske! In Bog bo z nami, kajti kjer je pravica, tam je Bog!

Posledice italijanskih novotarj in pošta. Neki porednež je posnemal slavni deželni zbor istrski, ki dosledno rabi v svojih dopisih za našo Gabrovico skovanko »Carpinetto«, za Boršt »Moced« itd., pa je poslal svojemu prijatelju v Dolini pri Bobjuncu dopisnico z novim »danteskim« naslovom: I. I. in Vall di S. Odarico via Bagnoli. Kar je dovoljeno deželnemu odboru, zakaj bi ne bilo tudi komu drugemu? Ali čudna so pota dopisnic z »originalnimi« geografičnimi imeni! Dopisnica je iz Klanca romala v Pulj, Split, od tod v Boršt in Kozino in bi še dalje, da ni tam slučajno naletela na dovolj naprednega poštnega uradnika, ki je uganil, da bi Vall di S. Odarico vsled naredbe guverna na tržaškem lesnem trgu imelo značiti Dolino in Bagnoli — Bobjunec. Dotično dopisnico hranimo kakor kuriozitetu v našem uredništvu. —

Srečna »julska pokrajina!« Blagor Vam, veliki učenjaki, ki ste poskrbeli za tako sladka imena našim slovenskim krajem! Koliko bliže ste nas s tem porinili vrhuncu dvetisočletne kulture! Glejte, kako se dviga naš promet! Trgovina zvevete kmalu do neznane krasote! Pristna zlata doba — »aurea aetas« — napoči sedaj našim doslej tako zanemarjenim pokrajinam. Bog Vam plati Vaše dobrote, Vi prijatelji naroda, v sedmih Dantejevih nebesih!

Samomor. Včeraj popoldne se je udoma Diamantina Lampronti v stanovanju njegovega brata v ulici Stadion števil. 21 zastrupila z fenilno kislino. Zdravnik z rešilne postaje, katerega so nemudoma poklicali, je zaukazal, da so nesrečnico prenesli v bolnišnico. Tam je umrla čez kake pol ure. Iz bolnišnice so jo prenesli zopet v imenovano stanovanje. — Lani se je umoril mož pokojne, znani antikvar, ker mu ni vspevala kupčija. Pravijo, da je Lampronti vsled te zgube iskala in našla smrt.

Nesreča na železnici. Včeraj jutro je na tuk. kolodvoru zgrabila 40-l. Josipa Sušelja, delavca južne železnice, lokomotiva ital. vlaka ter ga strašno razmesarila. Glavo je imel razbito, desno nogo zdrobljeno, a levo nogo popolnoma odtrgano. Spravili so ga v bolnišnico, kjer je kmalu potem umrl. — Sušelj je doma iz Ljubljane, kjer mu živi priletna mati v zavodu za umobolne na Studencu.

Na rešilni postaji so včeraj podelili prvo pomoč: 72-letnemu Vincenciju Sancinu iz Škedenja št. 456 zaradi poškodbe na levem očesu. Rano je, kakor pravi, dobil v prepiru zaradi minolih volitev, o katerih je glasoval za Banellija. — 42-letni dninar Matija Comotti se je včeraj popoldne na delu v svobodni luki ranil na roki. — 14-letni ključavničar Ivan Posič je dobil na delu rano na glavi. — S steklom si je poškodovala gorajo ustaico 5-letna Faustina Peterlunger iz ulice Acquedotto št. 28. — 2-letna Rezika Gropaje z Verdele je padla ter se o tem nevarno poškodovala.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 26. aprila ob 10. uri predpopoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Torrente 6 in Tiziano (na voglu ulice Pietà), hišna oprava in razne priprave za

delo: v ulici Stadion 1, moka, oprema v zalogi in hišna oprava; v ulici Fontanone 12, hišna oprava in dragocenosti; v Kjadinu 121, hišna oprava; na Korzu 12, glasovir in železna blagajna; v ulici Sette Fontane 15, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 15.1, ob 2. uri popoldne 20.3 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.8 — Danes plima ob 6.48 predp. in ob 7.12 zvečer; oseka ob 1.0 predp. in ob 1.6 popoldne.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah vabi na XII. redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 6. maja t. l. ob 4½ uri popoldne v dvorani »Narodnega doma«. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posamični predlogi in nasveti. 5. Volitev novega odbora. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Doline nam pišejo: Po tolikem željnem pričakovanju dobimo Dolinčani slednjič vendar novega župnika-dekana v osebi veleč. gosp. Josipa Zupana, dosedaj župnika v Brezovici. O prihodu ga z radostjo pozdravljamo, in kličemo: »Bog ga živi, na mnoga leta, v blagor izročeni mu župljanov in župe!« Dolinčan.

× Iz Devina nam piše neki »občinar«, da ni res, kar je dopisnik v »Edinosti« od dne 19. t. m. pisal o pristranosti tamošnjih orožnikov. Isti da postopajo povsem enako z Lahji in Slovenci in so povsem nevtralni.

× Iz Nabrežine nam pišejo: Nekaj nenavadnega je, da obče spoštovana »Edinost« v zadnjem času zaporedoma dobiva dopise iz naše vasi, kakor da bi le-ta ležala nekje doli v južni Afriki, kjer se mali, a hrabri rod bori proti angleški lakomnosti. — Vsebinska teh dopisov je — to je gotovo pogodil sleherni čitatelj, ako le količkaj pozna naše razmere — čisto prazna orehova lupina! Gospod dopisnik si ni stekel slabe s temi dopisi.

Gospod urednik, dovolite mi, da tudi jaz postrežem z nekakim dopisom ali opisom iz Nabrežine, s katerim hočem malce dokazati, kedo je kriv temu našemu prepiru, če se sploh sme govoriti o prepiru! Govoriti čem objektivno, povsem nepristransko.

V Nabrežini se je osnovala pred nekaj leti godba, pod imenom »Nabrežinska godba«. Vsa vas se je veselila tega koraka, in to po pravici. Popred, če smo imeli kako malo veselice, ali če je bil kak večji praznik, smo morali najemati od drugje in za drag denar. In k temu je bila godba čisto še slaba. Kako smo se veselili, ko je naša godba nastopila prvičkrat ter je že s prvim nastopom pokazala, da ima resno voljo, da v kratkem odpravi vse nedostatke, katerim ni bila kos takoj v prvem začetku. V ta namen je bil izvoljen poseben odbor odličnih mož, ki je [to mlado godbo gmotno in duševno podpiral. A vsled raznih okoliščin so vsi člani tega, razun jednega, odstopili. Kedo je bil kriv temu odstopu, to vedo dobro člani godbe sami. Jaz bi jim svetoval le — ako se jim posreči dobiti za nov odbor primernih mož, — da bi iste malce bolj spoštovali ter. slušali njih navodilom! Ne pa, kakor so začeli delati par mesecev sem nasproti prejšnjemu odboru! Vem, da se kesajo. Kajti niso trpeli le na ugledu, ampak tudi gmotno so si škodovali. Prosil bi pa tudi njih voditelje, katerih danes ne imenujem, naj bi rajši člene od godbe poučevali, kajti z glavo siliti v zid, ni modro in ni previdno.

Sedaj pa malo k pevskega društva »Nabrežina«.

Dopisnik od dne 20. t. m. je poročal, da so si godei in peveci nasprotni, t. j. v laseh. To je goli nezmišl. Kedaj so bili peveci nasprotni godbi? to mi dokažite, gosp. dopisnik! Morda radi godbinega zaslužka? Pojte no, saj večina pevcev so posestniki in so vsled tega o mnogih prilikah mogli pokazati naklonjenost svojo do godbe.

Godbeni člani naj so prepričani, da je meni godba ravno tako ljuba kakor petje, in naj ne mislijo, da so peveci godbinem napredku nasprotni ali kaj takega! Samo malce brzdati same sebe, ter slušati take moze, ki Vam dobro žele, in ne samo za eden dan, marveč tudi za prihodnost — tega treba.

Gosp. dopisnik od dne 19. t. m. se je znošil tudi nad našim gosp. županom.

Po mojem prepričanju je g. župan popolnoma nepristransko postopal, ko je godbi prepovedal, da pred popoldansko službo božjo ne sme svirati. Radi tega še ni kak pristajš kake stranke, katere dosedaj — še ni, izvzemši nekatere gospode slovenske »Piccolite«. —

K zaključku želim, da bi se ta domači »prepír« zadušil čim prej in ne razširil.

Opazovalec izza kota.

× Obesil se je v soboto v jutro v svojem stanovanju v Gorici 47letni Ivan Klanjšček in sicer med časom, ko sta njegova žena in hči šli v cerkev. Bil pa je še živ, ko sta prišli domov in ker je žena takoj prerezala vrvice ter spravila moža v postelj, je upati, da okreva. Moža so spravili v bolnišnico.

× Porotne razprave v Gorici se prične dne 7. maja t. l. Prvi dan pride na vrsto razprava proti Petru Carliju s Ponikev radi uboja in ropu, drugi dan pa razprava proti Tereziji Razpetovi iz Cerknega radi detomora; 10. maja pa bo sojen Josip Pagon, bivši sodni kancelist v Cerknem radi poneverjenja in goljufije.

× Iz Prvačine nam pišejo: Naš velečastiti gospod župnik (in če se ne motimo, dolgoletni naročnik Vaše »Edinosti«), gospod Josip Poljšak, je v Gospodu zaspal dne 11. t. m. po dolgi in mučni bolezni. Pokojniku je bilo še le 50 let. Vse spoštovanje, ki smo je gojili do blagega pokojnega župnika, se je pokazalo na dan pogreba, dne 14. t. m. Pogreba so se udeležili malo ne vsi farani in kakih 30 duhovnikov. Na grobu je svojemu tovarišu v ganljivem govoru pošiljal zadnje pozdrave veleč. g. dekan iz Št. Petra pri Gorici, peveci pa so zapeli milo žalostinko. Gosp. dekan je tudi prosil farane, naj svojo žalost za svojim preminolim pastirjem pokažejo s tem, da na Vstajenju v soboto zvečer ne bo svirala godba.

In sedaj počiva tam v hladni zemlji, naš ljubljani župnik. Njegov spomin pa bo živel med nami, saj smo ga videli, kako je skrbel za cerkev kakor pravi duhovnik, in kako je ljubil svoj mili rod kakor pravi rodoljub!

× Osmešeni irredentovci. V Ajellu v Furlaniji so hoteli goriški Lahoni ustanoviti podružnico »Lege«. V ta namen so se minolo nedeljo podali tje, a naleteli so slabo. Tamkajšnje patrijotično ljudstvo je goreče irredentovske apostole nagnalo s poleni in kar je sploh prišlo v roke; lahončki pa so brusili pete. To je nekak »pendant« k dogodkom v Rovinju.

Vesti iz Kranjske.

* Spremembe na kranjskih poloblastih. Okrajni glavar Oton vitez Fränzl pl. Vesteneck in provizorni okr. komisar Lud. Schiwitz pl. Sekivitzhoffen sta trajno upokojena. Vladna koncipista dr. A. Pilhofer v Novem mestu in dr. E. Stadler v Ljubljani sta imenovana okr. komisarjema, in sicer prvi za Črnomelj, drugi za Novo mesto. Vladni konceptni praktikant Sigmund baron Gussich je imenovan vladnim koncipistom.

* Občinski svet ljubljanski se je baval v sobotni izredni večerni seji s priговорom dra. Otona Vallentschaga in tovarišev proti vršitvi letošnjih dopolnilnih volitev za občinski svet in je bila to edina točka dnevnega reda. V imenu pravnega odseka je poročal obč. svet. dr. Tavčar. Glede letošnjih dopolnilnih volitev, ki bi se imele pričeti dne 23. t. m., se ljubljanski mestni magistrat ni točno držal zakona; da bi se namreč prihranili nepotrebnih stroškov, se letos ni dal tiskati imenik volilcev in se isti seveda tudi ni volilem dostavil. Saj imenik volilcev posebnega pomena itak nima, tiskarski stroški pa so občutni. Vendar pa so se dr. Oton Vallentschag (Nemec) in tovariši pritožili radi tega. Oni zahtevajo na podlagi zakona, da se že razglašene volitve zaustavijo ter v zmislu zakona razpišejo nove volitve, ker bi sicer izvršene volitve morale smatrati za neveljavne. Nato je govornik dokazoval, da je pritožba nedvomno opravičena ter je predlagal v imenu pravnega odseka, da se za 23., 25. in 27. t. m. razpisane volitve zaustavijo ter se razpišejo nove za dan 15., 16. in 18. maja. Nato se je oglasil obč. svet. dr. Hudnik rekši, da se ne strinja z odsekovim poročilom, da dvomi, da bi se bila zgodila taka nezakonitost, da bi se morale volitve kasirati. Govornik je tudi naglašal, da je nemška stranka na svojem shodu sklenila, da se ne udeležijo volitev, a sedaj vendar meče magistratu polena pod noge. Konečno je izražal svoje obžalovanje na takem

postopanju. Govorili so nato še vladni zastopnik marquis Gozani, obč. svet. Plantan, obč. svet. Proseno, poročevalec dr. Tavčar in župan Hribar. Končno je bil predlog poročevalca z veliko večino sprejet in se je seja zaključila.

Ljubljanski Nemei so torej res jako ljubozni meščani in le čudno je, da je še ljudij, ki tega nečajo uvideti in ki trdijo, da se s temi »vitezi« ne da paktirati brez škode za narodno stvar....

* Bogoskrunstvo na Rožniku pri Ljubljani, o katerem smo včeraj poročali, sta izvršila dva mlada fanta: Ig. Kvas, knjigoveški pomočnik pri Breskvarju, in Fran Škrl, odpuščen knjigoveški pomočnik v Ničmanovi knjigovoznici »Kat. tisk. društva« v Ljub. Oba sta soc. demokrata in je posebno strasten Ig. Kvas, ki je pokvaril tudi Škrla. Oba suroveža, ki sta zločin takoj priznala, imajo že pod ključem.

* Uravnava Mirne. Lansko leto so se pričela dela v uravnava Mirne. Troški so proračunjeni na 140.000 gld. Te dni se je odpeljalo na delo 40 kazajencev iz Ljubljane do Trebnjega, odkoder so šli peš do Mirne.

Vesti iz Štajerske.

— Štajerski ces. namestnik grof Clary Aldringen je izdal tajno odredbo proti karikaturam, s katerimi se smeši angleška kraljica sosebno, proti dotičnim razglednicam.

— Slavnihudi Wolf počasti prihodnjo nedeljo s svojim obiskom Maribor in bo ob 4. uri popoldne na verandi pivarne Götz govoril o političnem položaju. To bo veselja med ondornimi heilovei!

— Glasovita nemška »Gemeinbürgschaft« v Celju je v nevarnosti. Na volilnem shodu dne 20. t. m. je prišlo do glasnih sporov mej spametovanimi obrtniki, ki hočejo voliti poštene samostojne moze, in mej »Mravlag-Jaborneggovo kliko«, ki nima drugega smotra nego — bismarkovanje. Ko je neki obrtnik med vriščem najete fakinaže zaupil, kaj imajo prav za prav proti poštenjaku Altzieblerju in drugim, katere mislijo izbaeniti, je vstal najprej zloglasni urednik zloglasne vahtarice, Ambroschitz recte Ambrozič ter je naštel naslednje grehe Altzieblerjeve: 1. so ga slovenski časniki hvallili, 2. je inseriral v Hribarjevem »Narodnem koledarju« in 3. občeje s — Slovenci! To je res famozno, da take grehe (9) očita poštemu Nemeu — slovenski renegat! (Germanski Ambrozič je bil porojen v lepi vipavski dolini.) Ko je g. Altziebler hotel pojasniti svoje stališče, je najeta banda začela rjuti, da govornik ni mogel priti do besede. A tudi glasovitemu dru. Stepischnegg se ni prizaneslo. Nad tega pa se je spravil dr. Mrevlag sam ter je izpovedal o njegovem privatnem življenju baje stvari, ki so vse preje nego častne za moža, ki deluje v javnosti, in je člen občinskega sveta ter društveni predsednik. Tako gre torej nemška »Gemeinbürgschaft« v Celju — v franže. — Da-li se Slovenci udeležijo volitve ali ne, to se določi tikoma pred volitvami.

Razne vesti.

Dvoboj med novinarji. Kakor javljajo iz Budimpešte, je bil dne 24. t. m. tamkaj dvoboj na sablje med urednikom lista »Budapesti Naplo« in glavnim sotrudnikom lista »Magyar Szo«. Oba nasprotnika, Josip Veszy in Tomaz Kober, sta ranjena. Popoludne bi imel biti dvoboj med Veszyjem in urednikom »Magyar Szo«-ja Eduardom Balyjem, kar je pa seveda odpadlo vsled poškodbe prvoimovanega. Vzrok dvoboju je navadna polemika v navedenih listih.

Angležke svaritve proti Švici. Iz Berna poročajo dne 23. t. m.: Angležki list »Financial News« je priobčil dne 21. t. m. neki dopis iz Luzerna, v katerem se zatrja, da v Švici, ker jo obdelujejo burski agenti, ni noben Anglež in nobena Angležkinja varna pred dejanskimi napadi in žalitvami. V poletju se utegnejo v Švici organizirati posebna društva za hujskanje proti Angležem, kar da bo švicarska vlada trpela. Angležkih dam ni možno dovolj svariti, naj se v bodoči sezoni do cela izognejo Švice. Švicarski list »Nene Züricher Zeitung« pa najodločneje zavrača te trditve kakor neresnične in obrekljive.

Dragocenosti nakita velikih umetnic. Koliko s »vredne« velike umetnice o svojih

nastopih, brez ozira na njih umetnost, kaže ta-le statistika: Slavna pevka Adelina Patti nosi, nad nastopa v koncertih, nakita, vrednega nad 150.000 gl. S tem se nikakor ne pretirava, kajti gospa Pati ima neki collier, ki je sam vreden 150.000 gl.: nosi ga posebno rada. O izletih in obiskih nosi Patti do 150.000 gld. vrednosti v nakitu, saj si klobuk pripinja z iglo, ki je vredna 10.000 mark. Njen pes »Boul« ima zlato ovrtnico v vrednosti 3000 gold. Dunajska dvorna igralka gospa Katarina Schratt ima dragocenosti za 300.000 gld. Druga dunajska umetnica, gospa Palma, ceni svoje dragotine na en četrt milijona goldinarjev. Sarah Bernhard ima dragocenosti za 400.000 mark.

Brzjavna poročila.

Romunska prestolonaslednica v Opatiji. OPATIJA 25. (K. B.) Prestolonaslednica Romunska je danes z obema najmlajšima otrokoma preko Reke dospela v Opatijo. Prestolonaslednik se jej je peljal nasproti do Reke; kralj pa je čakal na pomolu v Opatiji, kjer je došlo pozdravil najpristržneje. Prestolonaslednici so poklonili krasnih šopkov.

Iz ogerskega parlamenta.

BUDIMPEŠTA 24. (K. B.) Ministerpredsednik pl. Szell je naznanil v zbornici poslancev, da bo tekoče zasedanje zaključeno v četrtek; prihodnje zasedanje prične s 30. t. m. ter se zbornica prihodnji terek konstituirala znova. Glasom razpravnega načrta, katerega je zbornica vzela na znanje, se bodo pred vsem posvetovali o nekih lokalnih železnicah, o odpravi koledarskega kolk in kolka za oglase ter o borznem davku. Med nadaljnjimi predlogami je izdanje 100 do 120 milijonov kronske rente. Ministerpredsednik je javil, da bo parlament zboroval tudi za časa zasedanja delegacij. Prihodnja seja bo jutri.

Iz nemškega parlamenta.

BEROLIN 24. (K. B.) Državni zbor je razpravljal o pogodbi med Avstro-ogersko in Nemčijo glede avtorskih pravic do književnih, umetnostnih in fotografskih del. Dogovor je bil sprejet v prvem in drugem čitanju.

Državni tajnik Združenjenih držav Hay odstopi.

LONDON 24. (K. B.) »Globe« javlja iz New-Yorka, da je v Washingtonu razširjena vest, da hoče državni tajnik Hay povolitvah dati ostavko. Naslednik mu bo bržkone Choate, ameriški poslanik v Londonu.

Amerikanska ambulanca. — Štrajk. — Luka Maier mrtev.

LONDON 25. (K. B.) »Daily News« javlja iz Lourenzo Marqueza od predvčeraj, da se je ameriška ambulanca v soboto vrnila v New-York, ker ni bila zadovoljna z načinom, kakor so Boerci proti njej postopali. Uslužbeni tovarne za dinamit v Pretoriji, ki že šest mesecev niso dobili plače, so bajnehali delati. Nadalje pripovedujejo, da je general Luka Maier mrtev.

Vojna v južni Afriki.

General Warren upravitelj bečunske pokrajine.

LONDON 24. (K. B.) Listi javljajo iz Durbana, da je general Warren imenovan upraviteljem bečunske pokrajine.

Ustaši obsojeni.

CAPSTADT 23. (K. B.) »Reuter« javlja: Najviše vojno sodišče je spoznalo 37 ustašev, katere so ujeli v Sunyside, krivimi. Trem kolovodjem so prisodili po pet let, večini ostalih pa po tri leta ječe.

Iz Wakerstroma.

LONDON 24. (K. B.) »Reuter« javlja iz Wakersstroma dne 23. t. m. zvečer: Današnji dan je bil primeroma miren. Pozicije obeh strank so ostale nespremenjene. Na več mestih je bilo slišati raztreseno streljanje iz pušk. Dočim je angleško topništvo večinoma molčalo, so Boerci vstrajno streljali v angleški tabor, ne da bi napravili kaj škode.

Iz Wepenera.

LONDON 24. (K. B.) »Reuter« javlja iz Maserna včerajšnjega dne: Boerci so po noči zapustili Bushmanskoop ter se ves dan počasi umikali pred dohajajočimi četami, katere vodita Brabant in Hardt. Pričakovati je, da se angleške čete do noči približajo Wepeneru na osem milj.

Boj pri vodovodu.

LONDON 24. (K. B.) »Reuter« javlja iz Leewskopa dne 23. t. m.: Divizija Policaraw je včeraj istodobno napredovala v dveh oddelkih, proti vzhodu in proti jugu, da bi

Boerce pregnala z odporne črte na južni strani vodovoda. Brigada Dickson je skušala obiti Boerce v širokem krogu. General Stephenson je operiral s svojo brigado na levi, polkovnik Alsterson s pešci na konjih na desni strani. Stephenson je pregnal Boerce z enega holma, dočim je Alsterson obišel skrajno levo krilo Boercev pri Leewskopu. Dickson je o nadaljnjem napredovanju naletel na močno boersko pozicijo ter ni mogel dovršiti nameravanega obhoda. Pravijo, da močen boerski oddelek pod generalom Dewetom zaseda vodovod.

Iz-pred Elandslaagte.

LONDON 24. (K. B.) »Reuter« javlja iz boerskega tabora pri Glencoe včerajšnjega dne: V soboto ob zori so Boerci pod Luko Mayerjem znova presenetili Angleže ter bombardovali njih tabor pri Elandslaagte istodobno z dveh strani. Angleži so čez nekaj časa začeli slabo odgovarjati na boerski ogenj, a brez uspeha. Ni znano, ali so imeli Angleži znatnih zgub. Nekaj prednjih straž, ki so bile v območju boerskih metkov, je padlo. Novi angleški tabor je dobro utrjen s prekopi in ugodno nastavljenimi topi. Sedaj je vse mirno.

Bitka pri Bloemfonteinu.

LONDON 25. (K. B.) »Standard« javlja iz Bloemfonteina z dne 23. t. m.: V bitki, ki je bila v nedeljo pri Bloemfonteinu, so Angleži napredovali le počasi, ker ozemlje ni nudilo nobenega zavetja. Pešci niso mogli proti vstrajnemu ognju boerskih pušek in topov ničesar opraviti. Še le o mraku, ko je bilo obhodno gibanje završeno, so se vzdignili pešci ter vzeli hribovje v naskoku. Zgube so bile na obeh straneh neznatne.

Vodovodne zgradbe v rokah Angležev.

BLOEMFONTEIN 24. (K. B.) Angleži so si včeraj osvojili vodovodne zgradbe pri Sannahboosu in gorovje, ki nadvladuje most čez reko Modder pri Kraantzdorpu. Angleži so se po ovinkih približali Wepeneru toliko, da so lahko stopili z istim v heliografčno zvezo. Angleške zgube so neznatne.

LONDON 25. (K. B.) »Standard« javlja iz Bloemfonteina včerajšnjega dne, da so Boerci streljali na Angleže, poslani proti vodovodnim zgradbam, z dveh najbližjih topov. Vodovodne zgradbe so na več mestih poškodovane: več delov strojevja so odstranili. Pravijo, da je na poti proti jugovzhodu utrjenih 3000 Boercev.

Število Boercev, premaganih pri Bushmanskopu.

LONDON 25. (K. B.) »Standard« javlja iz Bushmanskopa z dne 22. t. m.: Boercev, ki so bili minoli dan tepeni, je bilo kakih 2000 mož.

Dalgety napaden.

MASERN 24. (K. B.) Boerci so napadli v varstvu topništva severni del pozicije Dalgety-jeve. Angleži so odbili napad. Boerci so streljali več ur na velike daljave. V smeri proti Dewetdorpu je bilo slišati streljanje topov, vendar ni videti, da bi bili Angleži napredovali.

Trgovina in promet.

Sprememba v borzni notaciji.

V soglasju z dotičnimi sklepi dunajske borzne zbornice javlja ravnateljstvo tržaške borze sledeče:

Vse delnice bančnih in transportnih zavodov ter industrijalnih podjetij (rubriki E in F kurznege lista) se bode zopet notiralo od komada, kakor je bilo v navadi pred početkom leta. Isto velja glede dividend minolega leta od vsake delnice. Vse se bo zaznamovalo v kronah.

Pri efektah pod C in D kurznege lista bo notiranje veljalo: za 100 kron pri efektah izdanih v kronski veljavi, od 50 gl. a. v. ali 50 srebrnih goldinarjev pri emisijah v goldinarjih a. v. oziroma v srebru, in za 50 gld. konv. veljave (C. M.) ali goldinarjev v zlatu, ako so dotični vrednostni papirji bili izdani v teh veljavah. Preračunjevanje v kronsko veljavo pod rubriko »Nominalna vrednost« — odpade. Te spremembe stopijo v veljavo s 26. aprilom t. l.

Fakture za Brazil.

Vse fakture morajo biti potrjene od konzulatov, sicer se mora na brazilskih carinskih uradih plačevati najvišja (maksimalna) tarifa.

Promet z dogami v Trstu in na Reki marea meseca 1900.

Došlo je v Trstu 340.000 komadov, in sicer 290.000 preko Metkovića in Bosne in 50.000 z železnico; izvozilo se je iz Trsta

137.114 komadov v Cette in 19.926 komadov na Italijansko. Z Reke je bilo v isti dobi izvoženih 1.456.998 dog v Bordeaux, 798.092 v Cette, 254.854 v Marseille, 177.017 v Italijo, 49.924 v Oran, 30.045 na Angleško in 27.428 komadov na Krf.

Denarni trg.

Zasebni diskont je bil dne 23. t. m. na dunajskem in berlinskem javnem trgu $4\frac{3}{8}\%$. O priliki ultima je bilo na Dunaju precej denarja na razpolago; stavki za podaljšanje (prolongacijo) so bili v bankah in za kuliso približno $5\frac{1}{2}\%$. Gibanje na glavnem zavodu avstro-ogerske banke je bilo omejeno: zapadlosti in vlog za 2.6 milijona kron.

Jajea z Bolgarskega na Dunaju.

Kakor javlja naš konzulat v Vidinu v poročilu za marec, se je bolgarski kmet začel živahno zanimati za perutnino. Letos je prišlo že 50 zabojev bolgarskih jaje (po 1440 komadov v zaboju) na Dunaj. Cene so zaradi hude minole zime precej visoke, ker je bilo prezimljenje perutnine težavno. V Vidinu so tržili 100 komadov jaje po 3.50 do 3.80 levov (frankov).

Avstrijski kreditni zavod.

Občni zbor avstrijskega kreditnega zavoda je sprejel predlog upravnega sveta, glasom katerega se bo izplačevalo superdividendo po 30 frankov od delnice.

Na shodu avstrijskih industrijalcev dne 24. t. m. so sprejeli resolucijo, ki se glasi, da treba spremembo §§. 59 in 60 obrtnega reda, kakor je predložil obrtni odsek zbornice poslancev brezpogojno odkloniti, to pa v interesu samostalnega razvoja trgovine in obrti. O uporabi §. 80 obrtnega reda naj bi obrtne ali občinske oblasti, kedar preneha delavska ali službena pogodba, prevzemale delavske knjižice, ako jih delavci nočejo sprejeti ali pa to drugače ni možno.

Zvišanje borznega davka na Nemškem.

V pokritje višjih izdatkov za pomnožitev mornarice zvišajo na Nemškem borzni in loterijski davek.

Cena sodi poskočila.

Avstrijski izdelovalci sode so zvišali ceno sodi za 2 do 4 kron od 100 kg.

Nemška trgovina v Albaniji.

Zadnji čas so Nemei nakupili v Albaniji mnogo lesa, katerega izvažajo na Nemško. Nemei nameravajo ustanoviti v Albaniji stalno trgovinsko tvrdko, ki bo se bavila z izvozom živalskih pridelkov, kakor kož, volne, pa tudi šišek in predmetov za barvanje.

C. kr. državne železnice

javljajo: Dosedanje zaznamovanje postaje Moravski Liebenthal (Mähr. Liebenthal) ozkotirne lokalne železnice Rössersdorf-Hotzenplotz dobi s 1. majem t. l. ime: Liebenthal v avst. Sileziji. (Liebenthal österr. Schlesien).

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo

Proti kašlju,

gribohu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.

zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevelh, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena premirno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črva in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Potočnik Fran imagoštilno v ulici Irene št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 2b. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, sveži kruhi večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemata tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko pekarno in sladčičarno 3krat na dan sveži kruhi. Prodajalnice moke ter sprejema naročbe za vsakovrstno fino pečivo za bližajoče se praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarn. »Commercio« in »Tedesco« ki sta shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časnik.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnice vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Caterina št. 9, priporoča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Civilni in vojaški krojači.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijivi krojiti
Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n ima izbornu zalogo vsakovrstnega blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopac svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebin za čevljarje ima Ivan Družovka v Gorici na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vso to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gospodske ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Priznana najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne iznajdbe tehnično dovršeni
glasovirji
dobe se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju
Henrihu Bremitz
c. kr. dvornemu zalagatelju.
Trst — Borzni trg številka 9 — Trst
Ilustrirani katalogi na zahtevanje franco.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz niklja Sidero-Remontoir, s pokri valom in tri-letnim jamstvom Ima sekundarno in popolno izdelan stroj. (Ni primerjati onim, katere pošiljajo mnogi bazarji za pozlačene.)
1 verižica za uro, sestava oklepa (na zahtevo iz niklja ali posrebrjena).
1 krasna igla za zavratnike za gospode iz amer. double-zlata s kamni, podobnimi br-jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-skega double zlata.
1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer. double-zlata (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjševalno zrcalo. (Novost!)
Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 komadov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri naročilu za samih gld. 2-95. (Sama žepna ura iz niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne ugaja, sprejema v teku 8 dnij radovoljno nazaj
E. Holzer
zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov in zaloga ur in zlatenine na debelo.
Krakovo — Stradam 18. — Krakovo.
Ilustrovani ceniki gratis in franko.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien) Braunau na Bavorskem.
Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no-vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod ščejo.

Zaloga pohištva

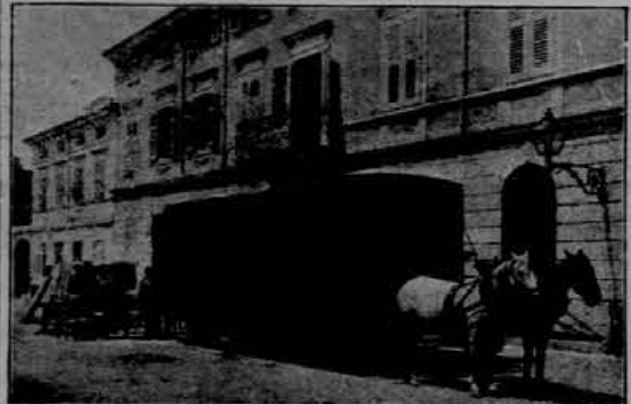
TRST - ulica S. Lucia 12 - TRST

— (zadej o. kr. deželne sodnije) —

Slavno občinstvo opozarjam na svojo novo zalogo vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in sprejemne sobe. V svoji lastni delavnici igratovljam po načrtu vsake vrste pohištva. Cene brez konkurence. Delo fino in trpežno. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla:

„Svoji k svojim“.

Andrej Jug.

Spedijska poslovnica

Gašpar Hvalič
v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovincem v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljenje nepoškodovanega blaga se zagotavlja

Samo 1 krono za 3 srečkanja.

Zadnji mesec

Glavni dobitki 60.000 K, 15.000 K, in 12.000 K.

v denarju z 20% odbitkom.

Srečke „Invalidendank“ po 1 krono

I. srečkanje: 19. maja 1900.
II. srečkanje: 7. julija 1900.
III. srečkanje: 10. novem. 1900.

priporočajo: Josip Bolaffio, Aleksander Levi, Mandl & Co., Mercurio Trieste, Ign. Neumann, Henrik Schiffmann.

Slovenici pozor!

Zahtevajte povsod

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je trpežno, ceno in se kosá z vsakim drugim izdelkom bodisi katerekoli konkurence.

© Slovenski trgovci.

Zahvala.

Podpisana še čuti dolžno, da se tem potom zahvali vsem sorodnikom in prijateljem, ki so našemu nepozabnemu soprogu, oziroma očetu

Ivanu Pertotu

položili vencev na krsto, ter vsem onim, ki so ga v tolikem številu spremili po dolgi poti iz mestne bolnišnice na pokopališče v Barkovlje k večnemu počitku.

Barkovlje, dne 25. aprila 1900.

Žalujoča rodbina.

„Konsumno društvo v Trebčah“

prijavlja sl. občinstvu, da je odprlo dne 15. aprila t. l. svojo novo

gostilno.

Toči izvrstna pristna vina, osobito istrski teran.

Se priporoča za obilen obisk

ODBOR.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

Odhod in prihod parnikov.

V Zavrje preko Sv. Marka, Škedenja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.— 9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanove, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanove, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

5.20 pdp. omn. Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— „ brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25 „ „ Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— „ omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 „ pošt. Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
(2.45 pop. omn. Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 „ Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 „ Benetke (via Červinjan in via Videm) Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 „ pošt. Dunaj, zveza z Reko
8.15 zvc. brzovl. Kormin
8.15 „ Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 „ meš. Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 „ do Mürsuschlaga
6.10 „ (samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš. iz Mürsuschlaga, Beljaka itd.
7.33 „ „ iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 „ brzovl. iz Kormina
9.28 „ „ Dunaj, zveza s Pešto, Mníchim
10.25 „ pošt. Dunaj, zveza z Reko
10.40 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20 „ omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zvc. omn. iz Italije preko Kormina
8.30 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
9.— „ „ Dunaj, zveza z Reko
11.35 „ omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp. (samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp. Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 „ Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop. Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 „ brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 „ Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp. Divača
9.35 „ Pulj, Rovinj
11.15 „ Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zvc. Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 „ brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 „ Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42 „ in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno-dijetetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljšanje in pomnožitev rednosti mleka pri kravah.
Cena 1/2 škatljica kron 1-40. 1/2 škatljice 70 stot. Pristen je le se zraven stojiče varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje belgarski dvorni zalagatelj.
Okrožni lekarnar, Kornenburg pri Dunaju.